

1896 års prislesteckning öfver utsädes-spanmål, landtbruks- & diverse ekono...

Fröodlingens fröhandel

Vardagstryck

National Library
of Sweden

N:o 3.

Rikstelefoner: { Till Expeditionen N:o 13 77.
" Kontoret " 4 10.

1896 års

Prisförteckning

öfver

**Utsädes-Spanmål,
Landtbruks- & Diverse Ekonomifrö**

från

Fröodlingens Fröhandel

i

— Göteborg. —

GÖTEBORG

WALD. ZACHRISSONS BOKTRYCKERI

1896

Ärade rekvirenter torde godhetsfullt observera följande:

- 1:o. *Priserna äro att anse som fasta så länge innevarande förråd räcka.*
- 2:o. *All handel sker kontant. Till Rekvirenter, om hvilka vi sakna närmare kännedom, förbehålla vi oss rätt sända varorna mot efterkraf. För belopp understigande 25 kronor uttaga vi dock alltid betalning genom efterkraf. För återförsäljare hänvisas till särskilda öfverenskommelser, hvilka kunna ske genom samtal eller korrespondens.*
- 3:o. *Då minst 10 kg. på en gång af samma sort tagas, beräknas 100-kg.-priset. Vid mindre kvantiteter följes kg.-priset.*
- 4:o. *Varorna, omsorgsfullt emballerade, afsändas på rekvirentens risk och räkning till den ångbåts-, jernvägs- eller poststation som i rekvisitionen angifves. Behöfligt emballage — annat än papper — debiteras billigast möjligt och till samma pris, som det kostat oss. Debiterad emballage återtages icke utan särskild öfverenskommelse, och i intet fall senare än 10 dagar efter emottagandet af varan.*
- 5:o. *Rekvirenten torde uppge fullständigt namn och adress och detta så tydligt skrifvet, att vi utan för stor svårighet kunna se till hvem och hvarthän det begärda skall sändas.*
- 6:o. *Orderna expedieras alltid i den ordning de inkomma, men bedja vi resp. kunder att ej vänta för länge med att insända desamma, dels emedan då så många på en gång inkomma, dels för att med säkerhet kunna påräkna nu inneliggande sorter.*
- 7:o. *Vår postadress är: **Fröodlingens Fröhandel, Göteborg.** Telegrafadress: **Fröodlingen, Göteborg.** Rikstelefoner: Till Expeditionen n:r 13 77, till Kontoret n:r 4 10.*
- 8:o. *Kontor och försäljningslokal: Drottninggatan 20; magasin i samma hus åt Södra Hamngatan (N:o 21.)*

FRÖODLINGENS FRÖHANDEL, GÖTEBORG.

S. H. J.

Vi ha härmed äran öfverlemna 13:de årgången af vår Prisförteckning öfver Spanmål, Landbruks- och diverse Ekonomifrö samt anhålla på samma gång få aflägga vårt förbindligaste tack för det förtroende som på flerahanda sätt kommit oss till del. Vårt bemödande skall också allt framgent förblifva att genom att tillhandahålla bästa möjliga utsädesvaror göra oss förtjänta af detta förtroende.

Fröodlingens Fröhandel

är upprättad i afsigt att realisera en af de uppgifter, som lågo till grund för bildandet af Göteborgs och Bohusläns Fröodlings-Förening, nämligen att tillhandahålla Allmänheten bästa möjliga utsädesfrö och spanmål; och skola vi efter bästa förmåga fortfarande söka fullgöra ofvanstående uppgift.

För att fröna skola kunna motsvara anspråken på en god vara, egna vi all möjlig omsorg åt valet af våra inköp, söka att i första rummet *skaffa godt inhemskt frö* samt vid köp af utländskt tillse, att det tages från sådana trakter, *att det kan anses ega en för vårt klimat nödig hårdighet*. — Att såväl spanmål som frö underkastas nödig rensning och sortering, så att de framträda så rena, som det är möjligt att med bästa maskiner åstadkomma, följer af ofvan uttalade grundsats. Ty till egenskapen af ett godt frö hör, utom att det skall vara hårdigt och besitta en viss groningskraft, att det är möjligast fritt från ogräs, väl sorteradt och storkornigt.

På det att Landtmannen måtte ega en fullständig trygghet för att endast äkta och pålitliga varor komma honom tillhanda, ha vi ställt vår affär under *statskontroll*, d. v. s. under Styrelsens för Frökontrollanstalten i Göteborg, som utgöres af Göteborgs och Bohusläns Kongl. Hushållningssällskaps Förvaltningsutskotts Afdelning. Angående denna kontroll hänvisa vi till följande kontrakt.

»Kontrollöfverenskommelse mellan Styrelsen för Göteborgs och Bohus läns frökontrollanstalt och fröhandelsfirman Fröodlingens Fröhandel i Göteborg.

- 1:o. Kontrollen omfattar endast landbruksfröer och blott oblandade sådana.
- 2:o. Frövarorna säljas under garanti för äkthet, så vidt den af deras utseende och egenskaper kan utrönas, för alla de för hvarje sort i firmans gällande priskurant uppgifna analystal, men särskildt för en viss procenthalt *rent, grobart frö*, efter hvilken halt eventuel skadeersättning skall exakt beräknas. Dock förbehåller sig firman en ersättningsfri analysafvikelse af 10 %/o, då det gäller arterna af släktena Gröe (Poa) och Kafle (Alopecurus) och 5 %/o i fråga om öfriga fröslag.

Anm. 1. I afseende på Ängsgröe (*Poa pratensis*) ikläder sig firman tillsvidare ingen ersättningssskyldighet på grund af svårigheten att få tillförlitliga analysresultat af detta gräsfrö.

Anm. 2. Särskildt vid slutet af frösäsongen händer det, att man icke kan sälja frö med garanti; de ursprungliga fröpartierna hafva t. ex. tagit slut, och de nyinkomna hinna icke blifva undersökta innan de skola säljas. Det kan således inträffa fall, då frön säljas utan garanti.

- 3:o. Köpare, som önskar få den af firman lemnade garantien kontrollerad, skall låta efterundersöka sina köpta frövaror på den under Kongl. Landbruksstyrelsens kontroll stående och med understöd af statsmedel inrättade frökontrollanstalten i Göteborg, hvilkens föreståndare, Doktor J. E. Alén meddelar köparen resultatet af efterundersökningarna jämte uträkning af eventuel skadeersättning.

Anm. Naturligtvis står det köpare fritt att på egen bekostnad anlita äfven annan med statsmedel understödd frökontrollanstalt.

- 4:o. En hvar eger rätt till *kostnadsfri efterundersökning* på frökontrollanstalten i Göteborg endast af de fröpartier, af hvilka i en vägning köpts minst:

500 kilo af spannmål,

25 kilo af fröslag, hvilkas pris är högst 50 öre pr kilo och

10 kilo af öfriga fröslag.

- 5:o. Hvarje fröparti, som sålts med garanti och rätt till efterundersökning, åtföljes af en firmamärkt propåse, hvarå garantitalet är påskrifvet af säljaren, hvilken äfven å räkningen uppgifver lämnad garanti.

- 6:o. Vill köparen begagna sin rätt till kostnadsfri efterundersökning, skola nämnda propåsar användas för att deri innesluta på vederbörligt sätt uttagna prof. De förseglade påsarne skola snarast möjligt med betalad frakt insändas till Frökontrollanstalten i Göteborg, åtföljda af intyg om proftagning enligt följande formulär:

Undertecknade, opartiska vittnen, intyga härmed, att i vår närvaro medföljande prof äro på sätt och tid, Fröodlingens Fröhandel föreskrifvit, tagna af från Fröodlingens Fröhandel till ... (köparens namn) ... (ställets namn och postadress) ... den (dato och årtal) ... ankommet och till honom försåldt frö; att det med Fröodlingens Fröhandels plomber och köparens adress försedda emballaget därvid öppnades; att detsamma då var helt och torrt samt ej visade spår af att fröet genom fuktighet eller på annat sätt skadats under eller efter dess transport till köparen; att profver som bevis för rätt till kostnadsfri efterundersökning äro inlagda i de af Fröodlingens Fröhandel för detta ändamål medsända påsar, hvilka med ena vittnets här aftryckta sigill förseglats.

.... den 189 ..

(Vittnens underskrift.)

(Ena vittnets sigill.)

- 7:o. Vid proftagning för efterundersökning skall sålunda förfaras:

Emedan firman vid varornas afsändande plomberar emballaget och icke ansvarar för skada eller vikt förlust, som uppkommer under eller efter varornas transport till köparen, så bör denne genast vid varornas mottagande i opartiske vittnens närvaro undersöka, om emballaget är helt och torrt samt varorna oskadade. Om möjligt vid samma tillfälle, men senast tre dagar därefter, brytes plomberingen och uttages noga större prof på skilda ställen i säcken — finnas flera säckar med samma sort och kvalitet, måste prof uttagas på skilda ställen ur alla — hvilka alla prof noggrant omblandas på ett rent underlag, innan man uttager det för undersökning behöfliga, nämligen af småkorniga fröslag 100 å 250 gram, af storkorniga (såsom säd och en del ärtväxter) 1 å 2 kilo.

- 8:o. Det af ofvanstående, som är af vikt att delgifva allmänheten, meddelas i Fröodlingens Fröhandels priskurant för landtbruksfrön.

Göteborg den 16 Februari 1894.

G. SNOILSKY.

Volr. Koch.»

Alla våra gräsfröer garantera vi fria från den i hög grad skadliga och förhärjande klöfversnärjan (*Cuscuta Trifolii*).

Som innehafvaren af affären sjelf är fackman, kan man alltså, i den mån hans tid medgifver, påräkna, om det möjligen för en eller annan sak kan finnas nödigt, att erhålla fullt praktiska och tillförlitliga upplysningar om hithörande sakers odling och användning. — Namn på kulturväxter och i vårt land förekommande vilda växter meddelas afgiftsfritt, om väl torkade eller i öfrigt väl bevarade sådana insändas.

Göteborg i Februari 1896.

Vördsammast

för **Fröodlingens Fröhandel,**
J. E. Palmér.

I. Spanmål.

Under denna rubrik intaga vi endast de sorter, som på ett eller annat sätt gjort sig för-tjänfa af allmänna uppmärksamhet. Ingen sort förordas vi till allmänt bruk förr, än den befunnits äga de förutsättningar, som fordras för att sorten skall lämna en säker afkastning. Af många firmor, ja till och med af sådana, som borde äga förstånd på att göra skilnad emellan för vårt land passande och icke passande sådesslag, ha under de senaste åren införts en hel del nya sorter, hvilka, sedan de förordats till allmänt bruk, befunnits vara till större eller mindre del olämpliga för vårt klimat. Sådana experiment, huru nyttiga de än äro, då de utföras i smått och som *försök*, äro i allmänhet alldeles för dyra för den enskilde landbrukaren, som är hänvisad att lefva af sin egen jords afkastning.

Likaledes förordas man till odling samma sort för t. ex. Norrland som för Skåne, och allt-för liten hänsyn toges till de helt och hållet olika temperaturförhållandena, som äro rådande emellan dessa så olika delar af vårt land. Se t. ex. endast för att taga en af de allmännaste kulturväxterna till föredöme, huru den mycket spridda och äfven flerstädes med framgång odlade probsteierhafren förordas till odling öfverallt. Man tror på goda löften och berättelser från andra håll, men då skörde-tiden kommer, finner man sig ofta besviken. På samma sätt är det med det mycket beprisade squareheadhvetet samt icke minst då det är fråga om blandningar till fleråriga vallar.

Vi vilja härmed icke utdöma alla nya sorter, nej tvärtom förordas dem till ytterligare försök, men med urskilnad. Låt det endast till en början stanna vid *försök* och sedan, då en eller annan sort befunnits tjänlig för förhållandena, intag den för odling i större skala.

Ingen spanmål utföres i marknaden förr än den blifvit omsorgsfullt rensad och sorterad. Att spanmålen genom denna behandling mycket fördyras, är lätt att inse, då vid sorteringen mången gång borigår ända till 25 % af varans vikt. Varan blir visserligen härigenom dyrare, men man skall då också ihågkomma, att ett storkornigt utsäde ger en jemnare och kraftigare skörd på samma gång utsädesmängden kan och bör minskas då endast fullt utbildade korn användas till utsäde. Man kan aldrig erhålla för godt utsäde. Ogräsmängden minskas naturligtvis också, då endast rent utsäde användes.

Men tro ej, att de glänsande resultat uppnås, som man allt emellanåt hör-omtalas, endast genom att plöja, harfva, så och skörda, utan måste man vid all odling af såväl det ena som det andra, äga jorden i det skick och den *kultur*, som fordras för hvar och en sort, ty endast då bibehåller sig arten *konstant*. Särskildt gäller detta om alla förädlade varieteter. Innan jorden kommit i detta bättre tillstånd, bör man nöja sig med odlandet af mindre fordrande sorter, hvilka *där* dels bibehålla sig och dels många gånger lämna bättre afkastning. Odlar vidare ej för många sorter såvida ej tillräckligt utrymme finnes för dess lämpliga förvaring, ty en blandning uppstår lätt, och i och med detsamma varan är blandad, sjunker den i pris, ett förhållande, som vi ej nog kunna framhålla.

Önskas större partier af spanmål och anmälan därom göres tidigt, kunna priserna något reduceras.

Hvete, Vinter- (*Triticum vulgare hibernicum*)

» » flera sorter.

Om dessa sorter hänvisa vi till våra meddelanden i Juli och Augusti.

» Vår- (*T. vulgare vernum*).

» » Vanligt borsthvete, Grob. 99 %, Renh. 99 %* 100 kg. Kr. 18.00.

» » Heines förbättrade Kolben-, Grob. 99 %, Renh. 99 % » » 18.00.

* Grobarheten å spanmål garanteras af oss aldrig högre än 99 %. Likaså ej håller renheten, fastän många af våra analyser visa 100 %.

Det vanliga borsthvetet är en gammal sort sedan lång tid tillbaka här odlad; är hårdig och rikbärande. Axen äro brunaktiga, försedda med långa bruna borst.

Heines förbättrade Kolbenvete är en sort, som sedan några år tillbaka varit odlad här i landet med godt resultat. Kan förordas till odling i Södra och Mellersta Sveriges södra del samt i Mälare-provinserna. Detta, som vi i år föra, är sedan fem år tillbaka odladt i norra delen af Westergötland med bästa resultat och bör således vara hårdigare än sådant från södra delen af landet.

Råg, Vinter- (*Secale cereale hibernicum*), flera sorter.

- » Midsommars-, Grob. 98 %, Renh. 99 % 100 kg. Kr. 18.50.
- » Vår- (*Secale cereale vernum*).
- » » Engelsk, odlad här sedan flera år tillbaka. Grob. 99 %, Renh. 99 % 100 kg. Kr. 16.50.
- » » Jätte, mycket gifvande sort. Grob. 99 %, Renh. 99 % 100 » » 17.00.

Värrågen är lågväxtare än den vanliga vinterrågen och har mindre anspråk på jordmån och jordens beskaffenhet. De här båda anförda sorterna äro de bästa man känner och i afkastning snart nog jämgoda med vinterrågen. Äro föga ömtåliga och kunna med fördel odlas i hela Södra och Mellersta delen af landet.

Korn (*Hordeum*).

- » 6-radigt, hafrefritt, af vår sedan flera år omtyckta stam, absolut rent . . 100 kg. Kr. 16.50.
- » 2- » vanligt, hafrefritt 100 » » 16.00.
- » 2- » Chevalier 100 » » 20.00.

Samtliga kornsorter äro odlade i Bohuslän eller Västergötland med undantag af Chevalierkornet, som är från Skåne. Detta senare bör ej till allmänna odling förordas norr om Mälaren, utan bör man då välja de mera tidigmognande 6-radiga sorterna.

Särskildt framhålles vårt 6-radiga ö-korn, odladt på öar i bohusländska skärgården, utsatt för såväl nordan-, som de här svåra vestanvindarne. Är med framgång odladt som försök i Norra Sverige och har resultatet därifrån blifvit det bästa.

Hafre (*Avena*).

- » Svart, Plym-, (s. k. Svart Tatar.) Vigt pr 1000 korn 30 gr. Grob. 98 %, Renh. 99 % 100 kg. Kr. 15.00.
- » » Vipphafre (s. k. Visingsö) » » » » 28 » » 98 » » 99 » » » 15.00.
- » Hvit, Ny Zeelands » » » » 36 » » 98 » » 99 » » » 13.50.
- » » Canada- » » » » 35 » » 98 » » 99 » » » 13.75.

De två sistnämnda äro på grund af sin höga vikt, storkornighet och bländande hvita färg lätta att afyttra. De äro tidiga, men fordra dock god jord och måste vid skördetiden passas så, att de ej få drösa. Afkastningen är hög. Sorterna äro i utlandet mycket värderade. De svarta hafresorterna böra ej odlas å trakter, där de förlora sin färg, likasom man ej bör å sådana orter, där någon af dessa hafresorter bibehåller sig, odla hvit, ty då blifva bägge sorterna så fort blandade, hvarigenom värdet å båda faller.

- » » Svensk, Vigt pr 1000 korn 26 gr. Grob. 98 %, Renh. 99 % . . 100 kg. Kr. 13.00.

Småkornig. Är på den magra jorden att föredraga framför såväl Probsteier- som Ny-Zeelands-, Canada-, eller Svarthafre, hvilka där mer eller mindre urarta. Är mer än 14 dagar tidigare än Probsteierhafren. Har en vacker hvit färg, och uppnår en ganska hög vikt, ända till 90 å 95 kg. pr gammal tunna. Torde vara den tidigaste och mest hårdiga af alla sorter. För skogstrakter är denna sort den lämpligaste, enär den säkert mognar alla år så tidigt, att skörden af densamma kan företagas i vanlig tid. Är på sådana lokaler värd mycken uppmärksamhet.

- » » Probsteier-, N:o 1. Vigt pr 1000 frö 34 gr. Grob. 99 %, Renh. 99 % 100 kg. Kr. 12.50.
- » » » » 2. » » » » 31 » » 98 » » 99 » » » 11.00.

Storkornig, gulhvīt. Är på grund af sin stora bördighet på god jord mycket efterfrågad. Är dock mycket senare än någon annan af ofvanstående sorter och mognar under sena och regniga år ej allestädes. För Norrland är denna sort alldeles olämplig och skulle han där på ett eller annat ställe lyckas ett eller ett par år, misslyckas han sedan lika många. För Mellersta Sverige är han endast att föredraga på sådana ställen, där man med visshet vet, att naturen ej lägger hinder i vägen för mognaden. På låga mossar, skogstrakter eller liknande ställen bör man dock i allmänhet odla tidigare sorter.

Vår Probsteierhafre är af en utmärkt stam, som under flera år visat sig vara värd uppmärksamhet på grund af sin afkastning. Är absolut ren och äkta.

Ärter (*Pisum sativum*).

»	Hvita, s. k. Östgöta, handplockade, utmärkta, Grob. 99 %, Renh. 99 %	100 kg. Kr. 20.00.
»	» Viktoria, handplockade, storkorniga » » » » » »	24.00.
»	Gröna, utmärkt sort, mycket rikbärande, handplockade	» » 20.00.
»	Gråa (<i>Pisum arvense</i>), handplockade	» » 25.00.
»	» s. k. Peluschker (<i>P. arvense</i> var.) se grönfoderväxter	» » 16.00.

De vanliga s. k. östgötaärterna äro kända för sin tidiga mognad.

Viktoriaärterna äro något senare, men mera gifvande, ovanligt storkorniga samt ej synnerligen nogräknade på jordmån.

De gröna ärterna äro äfvenledes mycket rikbärande och omtyckta.

De gråa odlas med stor fördel tillsammans med bönor på lerjord. Dessa gråa ärter äro stora, kantiga och brunaktiga, betydligt mera gifvande än den vanliga något grönaktiga sorten. — Peluschker, se grönfoderväxter.

Bönor (*Vicia Faba*).

»	Hästbönor, storfröiga, Vigt pr 1,000 frön 1,180 gr., Grob. 99 %, Renh. 99 %.	100 kg. Kr. 14.00.
»	» småfröiga, » » 1,000 » 480 » » 99 » » 99 » 100 » »	28.00.

Hästbönorna äro utmärkta växter för lerjord, antingen enbart eller i blandning med gråärter. Äro till foder mycket närande på grund af sin höga kväfvehalt. Äfven halmen är ett kraftigt foder. I Bohuslän odlas den stora hästbönan med största framgång i tvåårigt skiftesbruk, omvexlande med 6-radigt korn, hvarvid bönan genom sin ur luften kväfvesamlade förmåga är en utmärkt förfukt för kornet. Ingen af dessa båda växter få då gödning.

Vicker (*Vicia*).

»	Vanliga gråa (<i>V. sativa</i>), svenska N:o 1. Rena, Grob. 99 %, Renh. 99 %	100 kg. Kr. 13.50, kg. Kr. —.20.
»	» » N:o 2, något hafreblandade	» » 12.00, » » —.15.
»	Hvita (<i>Vicia sativa leucosperma</i>), svenska	» » 20.00, » » —.25.
»	Sötvicker, s. k. skotska, storfröiga, svensk skörd	» » 25.00, » » —.30.

Alla sorterna användas som grönfoder, mer eller mindre blandade med annan värsäd.

»	Hopetown, hvitblommiga, grönbröiga	100 kg. Kr. 32.00, kg. Kr. —.35.
---	--	----------------------------------

Hopetown-vickerna sakna den beska smak, som andra vicker äga och äro synnerligen lämpliga som foder åt alla slags djur. Äro dock något senare än de vanliga, men lämna betydligt större afkastning.

»	Narboniska (Bönvicker) (<i>Vicia Narbonensis</i>), svensk skörd. 100 kg. Kr. 50.00, kg. Kr. —.55.
---	---

Storkornigare än den vanliga vickern. Odlas med fördel tillsammans med bönor eller dylikt, som lämpar sig för stöd. Bladrika och ätas med begärighet af kreaturen.

»	Luddvicker (<i>Vicia villosa</i>), svenska, Rena	100 kg. Kr. 30.00, kg. Kr. —.35.
---	--	----------------------------------

Se vidare under grönfoderväxter.

»	Öfriga vickerarter, se baljväxter.
---	------------------------------------

II. Rotfruktsfrö.

Till följe af stor öfverproduktion i utlandet af rotfruktsfröer ha dessa fröer under innevarande höst och vinter utbjudits af mindre tillförlitlige odlare till priser, som förut ej varit tänkbara. De gamla kända fröodlarna ha dock måst hålla sina med vanlig omsorg odlade stammar något uppe och sökt uthärda konkurrensen. Oaktadt man sålunda kunde haft tillfälle köpa sina rotfruktsfröer till c:a 20 % billigare priser, ha vi dock ej velat gå ifrån våra, sedan många år tillbaka kända odlare; och kunna vi på grund häraf tillförsäkra våra kunder att äfven under detta år erhålla af samma välkända stammar, som vi haft nöjet förut utlämna.

Odlingen af rotfrukter börjar nu äfven hos oss att allt mer vinna insteg, i det landtmännen mera inse den stora fördel och det goda ekonomiska resultat, som vinnes genom odlingen af dessa.

Att jorden befrias från ogräs, att ett mera rationellt och intensivt landtbruk därigenom blir följden, äro fördelar värda all uppmärksamhet.

Vid all sådd af rotfrukter bör man aldrig spara på utsädet, synnerligast som det är så billigt; man skall tusen gånger hellre så för mycket än för litet, ty vid gallringen är det mycket lättare att upprycka öfreflödiga plantor än att plantera dit dem. Isynnerhet vid sådd af rofvor och kålrötter bör man alltid låta jordlopporna få »tillräckligt bete» och laga så, att man har tillräckligt med plantor för att fylla möjligen uppkomna luckor.

Kålrötter (*Brassica Napus rapifera*). Grobarhet 94—98 %. Renhet 99 %.

»	gröntoppiga, gula, svenskt frö	100 kg. Kr. 200.00, kg. Kr. 2 20.
»	» » skotskt »	» » 90 00, » » 1.00.
»	rödtoppiga, gula, Bangholm	» » 80.00, » » 0.90.
»	» » Elefant. Störst och skönast af alla sorter » »	125.00, » » 1.40.

Sådden af kålrötter företages i maj och utsås på drill 8—10 kg. pr hektar. Jorden bör såväl för kålrötter som för rofvor vara i full växtkraft samt föregående år rikligen gödslad. I fodervärde öfverträffa kålrötterna (eller som de ofta kallas *rotabaggar*) vida rofvorna, men äro mera nogräknade på jordmån och gifva ej så stor afkastning som de senare. Ofvan anförda sorter äro förträffliga såväl i hushållet som för utfodring i ladugården.

Rofvor, Turnips (*Brassica Rapa rapifera*). Grobarhet 96—99 %.

»	hvita runda, White Globe, gröntoppiga	100 kg. Kr. 90.00. kg. Kr. 1.00.
»	» » Norfolk, »	» » 75 00, » » 0.90.
»	» » Grey Stone, rödtoppiga	» » 90.00, » » 1.00.
»	» långa, Tankard, gröntoppiga	» » 83.00, » » 0 90.
»	» » » rödtoppiga	» » 82.00, » » 0 90.
»	» » Ulmer, s. k. Stubbrofvor, gröntoppiga . . .	» » 100.00, » » 1.10.
»	gula runda, Dales Hybrid, gröntoppiga	» » 90.00, » » 1.00.
»	» » Fosterton Hybrid, gröntoppiga, äkta . .	» » 100.00, » » 1.10.
»	» » Early improved, » bäst för sensådd » »	100.00, » » 1.10.
»	» » Bullock, gröntoppiga	» » 90.00, » » 1.00.
»	» » Bullock eller Aberdeen, rödtoppiga . . .	» » 90.00, » » 1.00.
»	» långa, Bortfelder, tyska, äkta	» » 84.00, » » 0 95.
»	» » Yellow Tankard, äkta	» » 90.00, » » 1.00.

Med undantag af Bortfelderrofvan är såväl rof- som kålrotfröet af skotsk odling och taget direkt från Skottlands mäst framstående odlare. Angående odlingen af rofvor gäller detsamma som ofvan är sagdt om kålrötterna. Sådden företages dock senare, strax före midsommar och äro de ej särdeles nogräknade på jordmån. De hvita rofvorna äro vanligtvis störst och mäst gifvande, men äro ej så hållbara som de gula, hvarföre man vid utfodringen uppfodrar dessa först och, då de äro slut, börjar man med de gula samt sist kålrötter och betor. Sorten »Grey Stone» påstås ej gifva bismak åt mjölken. Bortfelderrofvorna äro hållbara ända till fram i April.

Foderbetor (*Beta Cicla*). Grobarhet 88—92 %.

»	Mammuth (Elvetham), stora röda, förädlade, äkta .	100 kg. Kr. 50.00, kg. Kr. 0.60.
»	Golden Tankard, flaskformiga, stora, gula, äkta . .	» » 55.00, » » 0 60.

För att betodling skall lyckas, bör jorden vara grundligt täckdikad, och tillräckligt djupt bearbetad, samt får på intet sätt lida af någon syra. Betorna höra till våra bästa foderväxter och äro synnerligast att rekommendera som foder åt mjölkkor, i det de ej gifva mjölken någon bismak. Sådden företages i April och man bör använda 18—20 kg. pr hektar.

Sockerbetor (*Beta Cicla*). Grobarhet 95 %. Renhet 98 %.

»	Vilmorins förbättrade, sockerrikast	100 kg. Kr. 90.00, kg. Kr. 1.00.
---	---	----------------------------------

Hvad som ofvan sagts om foderbetorna gäller i ännu högre grad om dessa. Ofvan anförda sort är den sockerrikaste som finnes och odlad af Tysklands mäst framstående odlare.

Morötter (*Daucus Carota*). Grobarhet 59—90 %.

»	Champion, gula, långa, tjocka, svenskt frö, afrifvet	100 kg. Kr. 120.00, kg. Kr. 1.35.
»	Belgiska jätte, hvita gröntoppiga förbättrade	» » 66.00, » » 0.75.
»	» » » » afrifvet frö	» » 110.00, » » 1.30.
»	Vogesiska (franska), korta, tjocka, hvita, afrifvet frö	» » 200.00, » » 2.25.
»	Orangegula, gröntoppiga jätte, äkta	» » 60.00, » » 0.70.
»	Saalfelder, gulröda	» » 65.00, » » 0.75.
»	James, medellånga, röda, äkta, skotskt afrifvet frö	» » 180.00, » » 2.00.
»	Altringham, stora, röda, vanliga	» » 75.00, » » 0.85.
»	» » » » förbättrade	» » 110.00, » » 1.20.

Champion är en jämförelsevis ny sort, som på de ställen, där den blifvit odlad, fått de amplaste loford. Den är synnerligen bördig och står i detta hänseende närmast den gamla allmänt omtyckta Belgiska moroten och sättes af många före denna. Denna sort är mycket omtyckt i Danmark.

Den morotsort som i Tyskland ådragit sig största uppmärksamheten för hästfoder är den korta *Vogesiska*, detta dels på grund af sin behagliga form, sin lätthet att odla samt sin rika afkastning. Är äfven härstädes försökt på flera ställen med allra bästa resultat.

Utsädesmängden af morotfrö är c:a 6 kg. pr har vid drillsädd af afrifvet frö; af oaf-rifvet dubbelt.

Palsternackor (*Pastinaca sativa*). Grobarhet 69—80 %.

»	Långa, hvita, vanliga	100 kg. Kr. 66.—, kg. Kr. 0.75.
»	Yersey, långa fina, hvita	» » 80.—, » » 0.90.

Palsternackorna höra till våra yppersta foderväxter, men kunna dock svårligen undantränga de öfriga på den grund att deras afkastning är för låg. Man kan så dem om hösten eller våren, och kunna de äfven följande vinter stå kvar i jorden utan att taga skada. Utsädesmängden är i hög grad beroende af fröets grobarhet, ty ofta äro halfva antalet frö missbildade (ofullständigt mogna); 12—14 kg. pr hektar kan man dock antaga som medeltal, för drillsädd c:a 8 kg. Behandlas för öfrigt som morötter.

Cikoria (*Cichorium Intybus*). Grobarhet. 90 %.

»	Magdeburger, lång, förbättrad	100 kg. Kr. 110.00, kg. Kr. 1.20.
---	-------------------------------	-----------------------------------

Odlas som öfriga rotfrukter. Rötterna upptagas om hösten och insläs i kallare. Bladen kunna med stor fördel användas i ladugården.

III. Klöfver- och öfriga Baljväxter.

Allt vårt klöfverfrö undergår hos oss en fullständig rensning, så att det framträder i marknaden så storkornigt och rent som möjligt och alltid *garanteradt fritt från klöfversnärja*. Det tages så vidt möjligt är från inlandet, men då sådant ej kan låta sig göra, från sådan ort, att det kan anses äga en för vårt klimat nödig hårdighet.

Alla sorter vi föra äro äkta och säljas endast under sitt verkliga namn samt *garanteras med ersättningsskyldighet* såväl med afseende å grobarhet som renhet och härkomst.

Alla analyser äro gjorda af preparerad frö. Är det dock så, att någon ej önskar sådant frö, så torde detta vid rekvisitionen angifvas.

Obs. Vid köp af större partier kunna särskilda priser öfverenskommas antingen genom korrespondens eller samtal.

Rödklöfver. (*Trifolium pratense*).

»	N:o 1, äkta svenskt frö Abs. v. 1.62 gr. Grob. 94 % Renhet 98 %	100 kg. Kr. 150.00, kg. Kr. 1.65.
»	» 3, » schlesiskt » » 2.15 » » 98 » » 99 » » »	115.00, » » 1.30.
»	» 4, » tyskt » » 1.95 » » 98 » » 99 » » »	100.00, » » 1.10.
»	» 5, » ryskt » » 1.71 » » 97 » » 97 » » »	100.00, » » 1.10.
»	» 6, » amerikanskt » » 1.60 » » 97 » » 99 » » »	90.00, » » 1.00.
»	» 7, » franskt » » 1.48 » » 95 » » 95 » » »	80.00, » » 0.90.
»	Toteklöfver, flerårig äkta norskt frö. Abs. v. 1.89 gr. Grob. 90 % Renh. 98 %	» » 240.00, » » 2.65.

Rödklöfver. (*Trifolium pratense*), forts.

Hadelandsklöfver, flerårig, norsk, äkta. Abs. v. 2.01 gr. Grob. 94 %.

Renh. 99 % 100 kg. Kr. 210.00, kg. Kr. 2.35.

Cowgrass, flerårig äkta, skotskt frö. Abs. v. 1.83 gr. Grob. 97 %.

Renh. 99 % 100 » » 150.00, » » 1.65.

Skörden af *svenskt* frö har under detta år i såväl kvantitativt som kvalitativt hänseende utfallit mycket ogynnsamt. Det intensiva regnandet under frösättningen gjorde att fröet ej kunde »matas väl». Det som kunnat åstadkommas är därför af underhållig beskaffenhet och äger ej de förutsättningar, som man nu för tiden fordrar af ett godt frö.

Är sålunda skörden af klöfverfrö i vårt eget land dålig, så är det däremot så mycket bättre i utlandet. Det är högst sällan man har sett så vackra kvaliteer som i år. Särskildt det *schlesiska* fröet är synnerligen vackert och det är högst sällan man är i tillfälle att se så vackert frö som t. ex. vårt N:o 3. Det är storkornigt, rent och mycket grobart på samma gång det till utseende är synnerligt anslående.

Äfven det *tyska* fröet är vackert i allmänhet samt säljes till mycket låga priser i förhållande till kvaliteen.

Ryskt frö är äfven ganska vackert, ehuru ej så vackert till färgen som det *schlesiska* eller *tyska* i allmänhet. Det har en mera matt färg, men kan ändock kallas godt.

Franskt frö erbjuda vi i år för första gången, men vilja på inga villkor rekommendera samma, enär vi anse samma snart sagdt odugligt för våra förhållanden. Och det är väl ej att förundra sig öfver, att ett frö, som växer på samma ort som vinet mognar på kalljord, ej kan vara lämpligt för oss. Vi föra det i år endast därför att det är mycket billigt, hvarföre personer som intressera sig för att i mindre skala pröfva detsamma, kunna få försöka det samt därefter draga sina egna slutsatser. Vi varna alla för användandet af detta billiga frö, som i år af mindre samvetsgranne köpmän ofta säljes under namn af tyskt eller ryskt frö. Det är mycket småkornigare än tyskt eller ryskt och bör genast kunna igenkännas därpå. Då emellertid det synnerligen vackra *schlesiska* eller *tyska* fröet i år är så synnerligen billigt, borde man endast använda sådant frö.

Amerikansk rödklöfver är under detta år tillfölje af mindre god skörd i Amerika ganska dyr, hvarföre man i år ej behöfver befara sådant frö. Det är ju också ganska dyrt i förhållande till de andra sorterna. Dock anse vi under många fall det *amerikanska* fröet bättre än såväl *franskt* som *italienskt*.

De tre senare sorterna, från Norge och Skottland, äro trenne varieteter af rödklöfvern, bekanta för betydligt större hårdighet än den vanliga formen, hvarföre de synnerligen väl lämpa sig för *fleråriga* vallar. Särskildt framhålla vi den *norska* Hadelandsklöfvern. Den har vid de odlingar, som af det *Norska Hushållningssällskapet* blifvit gjorda, icke allenast visat sig bäst stå emot vinterns och vårens härjningar, utan äfven gifvit högsta afkastningen pr tuld. Den är tidigare än Totenklöfvern, ja nästan lika tidig som vår tidiga *svenska*. Vid försök hos oss har denna rödklöfver-varietet visat afgjort företräde framför alla hittills provfva sorter såväl med afseende å hårdighet som afkastning.

Alsike (*Trifolium hybridum*).

» N:o 1, *canada*, äkta. Abs. v. 0.62, Grob. 98 %. Renh. 99 %. 100 kg. Kr. 110.00, kg. Kr. 1.20.

» » 2, *schlesisk*, inneh. 3 % hvitkl. 0.61, » 96 » » 96 » 100 » » 100.00, » » 1.10.

» » 3, *svensk*, äkta Abs. v. 0.63, » 82 » » 98 » 100 » » 135.00, » » 1.50.

» » 4, blandad med $\frac{1}{3}$ timotej, *svenskt* frö 100 » » 75.00, » » 0.85.

Alsiken är flerårig och går snart nog till på hvad jord som helst. Lämpar sig synnerligen väl för fleråriga vallar, äfven på tidtals öfersvämmade ställen. Bör knappast saknas i någon mer än ett-årig vall.

Af alsike finnes alltid i handeln många olika kvaliteer. Man kan nästan säga, att färgen helt och hållet bestämmer dess värde. Det fullt goda fröet bör vara glänsande mörkgrönt. De smuts gula eller läderbruna fröna äro ej grobara och ju flera sådana där finnas, desto mindre värde har fröet.

Skörden af *svenskt* frö är i år ganska riklig, men af dålig beskaffenhet. Det har dålig färg och låg grobarhet. Då alsikeklöfvern är mycket hårdig och man ej behöfver befara, att denna klöfver fryser bort, ha vi ej tvekat upptaga det synnerligen vackra *canada*fröet, som det bästa för oss.

Hvitklöfver (*Trifolium repens*).

» N:o 1, *tysk*, Abs. v. 0.64 gr. Grob. 98 % Renh. 98 %. 100 kg. Kr. 160.00, kg. Kr. 1.75.

» » 2, » » 0.63 » » 96 » » 96 » 100 » » 130.00, » » 1.45.

Hvitklöfvern bör ingå i snart nog alla blandningar, fastän i begränsade proportioner. Är ett utmärkt bottengräs samt värdefull som betesgräs. Hvitklöfvern är ofta mycket förorenad af ogräsfrön, ofta ända till 3 å 4 %. Ofvannämnda partier äro nästan fullkomligt befriade från sådana.

Blodklöfver (*Trifolium incarnatum*).

Tyskt frö. Abs. v. 4.05 gr. Grob. 98 %. Renh. 99 %. 100 kg. Kr. 40.00, kg. Kr. 0.45.

Ettårig, snabbväxande klöfver, hvarföre den med fördel användes till isåning, där luckor i vallarne uppstått. Kan äfven sås i blandning med vårsäd, spergel och senap för användning till grönfoder. Bör sås tidigt för att gifva tidig skörd.

Sandluzern* (*Medicago falcata*).

Franskt frö. Abs. v. 1.86 gr. Grob. 96 %. Renh. 98.5 %. 100 kg. Kr. 1.80, kg. Kr. 2.00.

Blåluzern (*Medicago sativa*).

Franskt frö. Abs. v. 2.20 gr. Grob. 96 %. Renh. 99 %. 100 kg. Kr. 135, kg. Kr. 1.50.

Båda äro mångåriga. Odlas i utlandet samt på vissa ställen i vårt land i stor skala med god ekonomisk fördel. Vallar häraf kunna stå i 15—20 år, om de väl skötas. Man sår c:a 30 kg. pr har.

Humleluzern (*Medicago lupulina*).

Tyskt frö. Abs. v. 1.61. Grob. 98 %. Renh. 99 %. 100 kg. 35.00, kg. Kr. 0.40.

Ettårig. Användes med fördel som isåningsväxt, där klöfvern gått ut. Likaså jämte klöfver i 2—fleråriga vallar, där den genom själsädd ofta bibehåller sig. Utmärkt till användning på torra platser i trädgårdar eller dylikt, där den äfvenledes väl bibehåller sig.

Sandvämpling (*Anthyllis Vulneraria*).

Tyskt frö. Abs. v. 2.79 gr. Grob. 95 %. Renh. 98 %. 100 kg. Kr. 100.00, kg. Kr. 1.00.

Flerårig förträfflig växt synnerligast på sandjord, där den mycket bidrager till vallens täthet. Går till äfven på den magraste sandjord och i fleråriga vallar bör den utgöra en af hufvudbeståndsdelarne på all sandjord. Lämpar sig äfven för två-årig vall på sandjord, där rödklöfvern ej går väl till.

Esparsett (*Onobrychis sativa*).

Tyskt frö. Abs. v. 22 gr. Grob. 86 %. Renhet 98 %. 100 kg. Kr. 36.00, kg. Kr. 0.40.

Flerårig mycket gifvande foderväxt, och borde på grund af denna egenskap mera användas än hvad nu är fallet. Blommorna äro äfven mycket eftersökta af bien, Fordrar dock kalkaktig jordmån samt något skyddade ställen.

Seradella (*Ornithopus sativus*).

Tyskt frö. Abs. v. 3.45. Grob. 90 %. Renhet 98 %. 100 kg. Kr. 24.00, kg. Kr. 0.30.

Ettårig, mycket värdefull foderväxt. Sås med fördel bland höstsäd på våren. Utvecklingen under de första månaderna är mycket långsam, hvarföre den ej alls besväras höst-såden. Då denna är skördad, börjar Seradellan utveckla sig snabbt och lämnar på hösten en riklig skörd. Kan äfven sås bland vårsäd som grönfoderväxt för hösten. Utsädesmängd som enbar grönfoderväxt c:a 40 kg. pr hektar.

Getklöfver (*Galega officinalis*).

Franskt frö. Abs. v. 9.4 gr. Grob. 90 %. Renhet 98 %. 100 kg. Kr. 155.00, kg. Kr. 1.70.

Är en kraftig och snabbväxande prydlig flerårig foderväxt, blir öfver en m. hög och ger en god afkastning. Kan användas i fleråriga vallar, men endast sparsamt. Bör skördas tidigt eller genast vid blomningen, ty annars blir den kanske väl hård.

Gigelsärt (*Lotus corniculatus*), Abs. v. 1.06. gr. Grob. 91 %. Renh. 99 %. 100 kg. Kr. 180.00, kg. Kr. 2.00.

Stor Gigelsärt (*L. uliginosus*, vanligen kallad *L. villosus*). Abs. v. 0.54. Grob. 90 %. Renhet 97 % 100 kg. Kr. 190.00, kg. Kr. 2.10.

Båda äro mångåriga och lämna ett godt foder åt kreatur. Trifvas förträffligt bland andra växter och äro att rekommendera för mångåriga vallar.

* I den »Normalförteckning öfver svenska växtnamn», som af Kongl. Landtbruksstyrelsen utgifvits, finnes en hel del nybildade mer eller mindre goda namn. Så är t. ex. namnet »Luzern» bortkastadt och ersatt med »smäre» o. s. v. jämte en hel del andra förändringar. Då emellertid denna »Normalförteckning» har en del sådana brister, att ett upptagande af de namn, som föreslagits, ovilkorligen skulle vålla mycken oreda, anse vi oss göra rättast åtminstone tillsvidare bibehålla de förutvarande namnen. Vi bedja slutligen få hänvisa till den uppsats härom, som af innehafvaren af denna affär skrivits och hvilken återfinnes i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning för den 12 Dec. 1894.

Honungsklöfver, gul (*Melilotus officinalis*), utmärkt bifoder. Grob. 90 %. Renh. 98 %. kg. Kr. 2.20.

» **hvit** (Bokharaklöfver), (*M. alba altissima*) . . . 100 kg. Kr. 90.00, » » 1.00.

Ätminstone den sistnämnda går utmärkt till å mossjord och ger där bättre afkastning än någon annan klöfverväxt. Är mycket högväxt, ända till 2 meter hög, är bladrik samt trifves dässutom nästan på all slags jord.

Duffins (*Ervum hirsutum*). 100 kg. Kr. 30.00, kg. Kr. 0.35.

Ettårig växt, som med fördel kan användas bland andra betesväxter; är ej synnerligt nogräknad på jordmänen. Bibehåller sig genom själsädd.

Ärttörne (*Ulex europæus*). Abs. v. 6.36. Grob. 90 %. Renh. 96 %. 100 kg. Kr. 160.00, kg. Kr. 1.75.

Ärttörnet (eller som det ofta kallas Guldörnet) går till å allra sämsta sandåsar. Utfordras med största fördel som färsk under vintern i det den hemköres efter behof. Flera sådana kulturförsök i vårt land ha lyckats mycket väl.

Luddvicker (*Vicia villosa*). Se Spanmål och Grönfoderväxter.

Akervicker (*Vicia sativa*). Se Spanmål.

Skogsvicker (*Vicia silvatica*). Svenskt frö, äkta, preparerad kg. Kr. 12.00.

Fägelvicker (*Vicia Cracca*). » » » » » » 6.50.

Häckvicker (*Vicia Sepium*). » » » » » » 25.00.

Ängsvial (*Lathyrus pratensis*) » » » » » » 7.50.

Hvit Vial (*Plattärter*) (*Lathyrus sativus*) » » 1.10.

Ettårig och användes såsom grönfoderväxt. Den ger en mycket hög afkastning; fodret är af högt näringsvärde. Är med framgång som försök odlad flerstädes i vårt land. Genom sitt i högsta grad prydliga växtsätt, genom blommornas högst lysande och vackra färg, ådrager den redan på grund häraf allas uppmärksamhet.

Skogsvial (*Lathyrus silvestris*). Svenskt frö, förädladt kg. Kr. 10 00.

» » » Plantor 1000 st. » 10 00.

» **Bredbladig** (*Lathyrus platyphyllus*), svenskt frö » » 25.00.

Båda dessa former höra till de bästa af alla foderväxter. Den senare synes oss på grund af sin bladrikedom vara betydligt att föredraga framför L. silvestris.

Gråvial (*Lathyrus heterophyllus*). Svenskt frö, äkta kg. Kr. 15.00.

Lupiner (*Lupinus luteus*), gula 100 kg. Kr. 25.00, » » 0.30.

» (*Lupinus albus*), hvita » » » 25.00, » » 0.30.

» (*Lupinus angustifolius*), blå » » » 25.00, » » 0.30.

Lupinerna höra till våra kväfvehaltigaste växter, hvarföre de hafva stor användning synnerligast till gröngödning, enär de hafva förmågan att samla ett af landbrukarens värdefullaste gödningsämnen, kvävet, ur luften och sålunda vid nedplöjningen rikta jorden på detta ämne. Växa hastigt och lämna god afkastning. Utsås 200 kg. pr tunnland. Den hvita lupinen anses vara hårdigare än den gula.

Linser (*Ervum Lens*, *Lens esculentum*) 100 kg. Kr. 60.00, kg. Kr. 0.65.

Linser äro äfven goda grönfoderväxter, som med fördel sås på trädan.

IV. Gräsfrö.

De frösor, vi här af föra, äro alla äkta och besitta en så hög renhet och grobarhet man har rätt att fordra af ett frö, hvars analyser ej äro på ett konstladt sätt beredda. Liksom öfriga fröer undergå dessa äfven en noggrann rensning, sedan de inkommit. Detta fördyrar varan icke så litet. Det är här af klart, att i en fröhandel, som endast vill tillhandahålla goda varor, måste också priset bli högre än hos firmor, som endast sälja det de förtjäna bäst på, d. v. s. det frö, som köpes billigast.

Då dessa fröer, fastän man träffar dem nästan alla vildt växande i vårt land, ännu ej odlas i så stor skala, att det tillfredsställer de årliga behofven, är man alltid nödsakad införskrifva större delen från utlandet. Men vi taga då alltid hänsyn till att fröna härstamma från sådana ställen, att de kunna ega en för vårt klimat nödig hårdighet. Vi hänvisa för öfrigt till beskrifningen vid hvarje sort och till rubriken »Blandningar».

Obs! Vid köp af större partier kunna priserna något reduceras. Närmare härom genom korrespondens eller samtal.

Timotej (Phleum pratense).

Ängskafle (Alopecurus pratensis).

Timotej (*Phleum pratense*).

»	N:o 1, svenskt frö. Abs. v. 0.46 gr. Grob. 98 %. Renh. 99 %. 100 kg. Kr. 68.00, kg. Kr. 0.75.
»	N:o 2, » » Abs. v. 0.44 gr. Grob. 96 %. Renh. 94 %.
	(innehåller c:a 5 % alsike). 100 » » 63.00, » » 0.70.
»	N:o 3, ryskt frö. Abs. v. 0.44 gr. Grob. 96 %. Renh. 97 %. 100 » » 60.00, » » 0.65.
»	N:o 4, blandadt med $\frac{2}{3}$ alsike, s. k. Blandfrö 100 » » 75.00. » » 0.85.

Skörden af timotejfrö inom landet är i år tämligen riklig, om än ej något öfverflöd däraf finnes. Kvaliteten däremot är i allmänhet ej vacker, ty tillfölje af mycket regn har färgen blifvit grå och det är dässutom ej alls sällsynt att träffa partier med unken lukt. Man bör emellertid vara försigtig med sådant frö och ej utså det förr än man provat dess grobarhet.

Emellertid är det ryska frö, som vi i år föra, ganska godt och man kan med mycket lugn använda detta. Det har under flera föregående år försökts med ganska godt resultat. Dock bedja vi alla att noga se upp med detta frö, ty denna timotej är ofta förorenad af klöfversnärja. Man kan sålunda råka ut för att köpa klöfverfrö, som är fritt från detta ogräs, men dock erhålla det genom det ryska timotejfröet. Detta beror naturligtvis därpå, att klöfver- och timotejfrö odlats tillsammans och har vid rensningen den småkorniga klöfversnärjan aflägsnats från rödklöfverfröet men stannat kvar i timotejfröet. Vårt frö garanteras fritt från klöfversnärja.

Timotejen är ett gräs, hvars användning till två- och fleråriga vallar är allmänt bekant. Den är att förorda på nästan all slags jord utom den torra, lätta sandjorden, hvarest den blir styf och mindre gifvande. Den är äfven att förorda till gräsmattor, men måste för detta ändamål sås tjockt, ty ju tjockare man sår, desto finare bli gräsmattorna.

Ängskafle (*Alopecurus pratensis*).

Finskt frö. Abs. v. 1.00 gr. Grob. 83 %. Renhet 84 %. 100 kg. Kr. 260.00, kg. Kr. 2.85.

Ängskaflen hör till våra tidigaste gräs, och innan de flesta andra blifvit ett par tum höga, är denne redan fotshög med talrika bladskott. Den trivdes bäst på sidlända ställen och är förträfflig där ängsvattningar förekomma. Dess fodervärde är dock lågt, och dess allt för tidiga utveckling gör att den redan är öfvermogen innan andra gräs hunnit blomma. En blandning tillsammans med alsike och kryphven förordas. Dock hafva vi sett den ensam på ofvannämnda ställen, där den gifvit mycket tillfredsställande afkastning.

Kryphven (*Agrostis stolonifera*).Hundäxing (*Dactylis glomerata*).**Knylhafre** (*Avena elatior*).

Tyskt frö. Abs. v. 3.45 gr. Grob. 85 %. Renh. 96 %. 100 kg. Kr. 168.00, kg. Kr. 1.85.

Knylhafren hör till de värderikaste grässlager, är öfver en meter hög, bladrik och bördig. Går bäst till på mörk sandmylla, men äfven på ej allt för styf lerjord, och till och med på torr och höglänt mark ger den en god afkastning. Är att förorda till såväl två- som fleråriga vallar, på hvilket sistnämnda ställe den alltid bör ingå som hufvudbeståndsdel, såväl på grund af sin stora afkastning, sitt höga fodervärde, som sin snabba växtlighet. Äfven i två-åriga vallar tillsammans med timotej och klöfver ger den ett mycket godt resultat.

Guldhafre (*Avena flavescens*).

Tyskt frö, äkta. Abs. v. 0.86 gr. Grob. 58 %. Renhet 79 %.

100 kg. Kr. 500.00, kg. Kr. 5.50.

Ett flerårigt, förträffligt fodergräs, som verkligen borde uppmärksammas mera än hvad nu är fallet. Den går snart nog till på hvarje jordmån, endast den ej är alltför fuktig. I handeln förekomma ofta under namn af guldhafre helt andra billiga gräsfrö, såsom t. ex. kruståtel m. fl., hvilkas frö mycket likna detta.

Hundäxing (*Dactylis glomerata*).

Tyskt frö. Abs. v. 1.10 gr. Grob. 95 %. Renhet 95 %.

100 kg. Kr. 132.00, kg. Kr. 1.45.

Svenskt frö. Abs. v. 1.02 gr. Grob. 90 %. Renhet 95 %.

100 kg. Kr. 160.00, kg. Kr. 1.75.

Hvad vi ofvan sagt om knylhafren, gäller äfven om denna. Den lämpar sig dock ej på allt för torr jord, likasom ej på alltför fuktig. Till gräsplaner i trädgårdar på skuggiga ställen, som ej trampas, kan den förordas, enär den snart täcker den svarta jorden. Börjar tidigt på våren att skjuta sina bredbladiga rotskott. Breder ut sig betydligt år efter år och ersätter på detta sätt i fleråriga vallar de gräs, som möjligtvis gått ut. Lämpar sig äfven synnerligen väl för två-åriga vallar.

Ängssvingel (*Festuca pratensis*).

Tyskt frö, Abs. v. 1.84 gr. Grob. 97 %. Renhet 99 %.

100 kg. Kr. 90.00, kg. Kr. 1.00.

Svenskt frö, Abs. v. 1.99 gr. Grob. 97 %. Renhet 98 %.

100 kg. Kr. 100.00, kg. Kr. 1.10.

Rent frö af ängssvingel är det ofta svårt om, i det det innehåller mer eller mindre rajgräs, hvilket frö det ganska mycket liknar. En icke fackman kan svårligen på fröet afgöra, hvilket som är det ena eller andra. — Trifves bäst i kraftig jord, hvarest den är ett af de mest värdefulla gräsen för fleråriga vallar. På mossjord går den äfven väl till, men däremot ej på den torra och magra sandjorden. Dessutom användes ängssvingel med fördel till gröfre gräsmattor i parker och trädgårdar, hvarest den genom sin vackra gröna färg och sin rikedom på blad mycket bidrager till en större gräsmattas behagliga utseende.

Strandsvingel (*Festuca arundinacea*). Äkta Abs. v. 1.98. Grob. 94 %. Renhet 95 %.

100 kg. Kr. 175.00, kg. Kr. 2.00.

Strandsvingeln är synnerligast att förorda på öfversvämmade lokaler eller mera sidländta ängar. Liknar mycket ängssvingeln.

Rödsvingel (*Festuca rubra*). Abs. v. 0.75 gr. Grob. 88 %. Renhet 94 %.

100 kg. Kr. 85.00, kg. Kr. 0.95.

Hårdsvingel (» *duriuscula*). Abs. v. 0.81 gr. Grob. 86 %. Renhet 93 %.

100 kg. Kr. 90.00, kg. Kr. 1.00.

Fårsvingel (» *ovina tenuifolia*).

Tyskt frö, äkta, smalbladig. Abs. v. 0.32 gr. Grob. 85 %. Renhet 97 %.

100 kg. Kr. 200.00, kg. Kr. 2.20.

Ofvannämnda trenne sorter säljas om hvarandra, och det är endast sällan man kan få se äkta sorter. Alla tre arterna äro utmärkta för gräsmattor, åt hvilka de gifva ett vackert utseende genom sina små fina blad och fästa vi härmed isynnerhet uppmärksamheten på den äkta *F. ovina*. Likaledes på högländta ängar, där man annars ej har många sorter att välja på, äro dessa svingelarter förträffliga och lämna ett godt bete. I vallar äro de äfven som bottengräs att förorda och böra där ej saknas.

Kamäxing (*Cynosurus cristatus*).

Skotskt frö, Abs. v. 0.48 gr. Grob. 85 %. Renhet 99 %.

100 kg. Kr. 250.00, kg. Kr. 2.75.

Kamäxingen är ett fint och godt botten- eller mellangräs på bättre, något fuktig jord. På den torrare jorden vilja vi afråda från att odla densamma som betesgräs, i det rotbladen blifva mycket korta och stänglarne mycket styfva, hvarföre den förbigås af kreaturen. Bildar vid tät sådd och ofta klippning förträffliga gräsmattor.

Kryphven, Fioringräs (*Agrostis stolonifera*).

Tyskt frö, Abs. v. 0.10 gr. Grob. 96 %. Renhet 98 %.

100 kg. Kr. 170.00, kg. Kr. 1.90.

Är ett af våra förträffligaste betes- och bottengräs. Bästa platsen för densamma är fuktig ängsmark, hvarest den genom sin fina grenskottbildning i hög grad bidrager till en rikt grönskande gräsmatta. Kryphvenen är också ett bland de yppersta grässlagen för gräsmattor i trädgårdar.

Tuftätel (*Aira cæspitosa*).

Tyskt frö, Abs. v. 0.73 gr. Grob. 60 %. Renhet 90 %. 100 kg. Kr. 75.00, kg. Kr. 0.85.

Ehuru vi ej anbefalla detta gräs till odling, upptaga vi detta dock i vår prisförteckning på den grund, att det årligen efterfrågas. Det har ett lågt fodervärde och förorsakar synnerligast på lätt jord, då vallarna bli några år, en tufbildning, som är till hinder såväl vid slätter för hand som med maskin.

Angsgröe (*Poa pratensis*).Svingellosta (*Schedonurus inermis*).**Krustätel** (*Aira flexuosa*).

Tyskt frö, Abs. v. 0.20. Grob. 70 %. Renh. 95 %. 100 kg. Kr. 50.00, kg. Kr. 0.60.

Krustätelns egentliga plats är på den sämre jorden, såsom på mager, nyodlad skogsjord, på högländt mager sandjord etc. Den utgrenar sig föga, hvarför man bör så ganska tjockt. Den kan äfven användas till sämre gräsmattor.

Luddtätel (*Holcus lanatus*).

Svenskt frö, Abs. v. 0.44 gr. Grob. 60 %. Renh. 90 %. 100 kg. Kr. 80.00, kg. Kr. 0.90.

Luddtäteln användes med fördel på mossjord och på magrare sandjord. Vi skola dock ej tro, att detta är enda platsen för densamma, ty ju bättre jord den erhåller, desto rikare blir afkastningen. Men som fodervärdet hos luddtäteln ej är högt, så föredrager man på den bättre jorden värdefullare grässlåg.

Mannagräs (*Glyceria fluitans*). Abs. v. 2.14. Renh. 96 %. Grob. 90 %. 100 kg. Kr. 145.00, kg. Kr. 1.60.

Trifves bäst på fuktiga och öfversvämmade lokaler.

Jättegröe (*Glyceria spectabilis* eller *aquatica*).

Frö, tyskt 100 kg. Kr. 160.00, kg. Kr. 1.75.

» Rotstockar, svenska 1000 st. Kr. 15.00, 500 st. Kr. 10.00.

Ett manshögt, mycket gifvande fodergräs, som trifves på dyga sjö- och flodstränder.

Återväxer hastigt. Trifves på något mera valtendränkta lokaler än nedanstående.

Mindre kvantum än 500 st. expedieras ej.

Rörflen (*Phalaris arundinacea*).

Frö, tyskt, Abs. v. 0.77. Grob. 88 %. Renhet 98 %. 100 kg. Kr. 175.00, kg. Kr. 1.95.

» Rotstockar, svenska 1000 st. Kr. 25.00, 500 st. Kr. 15.00.

Ett flerårigt, manshögt gräs, som växer på periodvis öfversvämmade ställen, men kan äfven gå till på något högre belägna lokaler. Få gräs öfverträffa detsamma i bördighet. Det återväxer hastigt efter slåttern, så att man kan erhålla full skörd tvenne gånger årligen. Skörden bör företagas tidigt, så att gräset ej blir för styft. Rotstockarne expedieras under sommarens första hälft. Planteras på cirka en meters afstånd från hvarandra.

Mindre kvantum än 500 st. expedieras ej.

Luddtätel.
(Holeus lanatus.)

Engelskt rajgräs.
(Lolium perenne.)

Italienskt rajgräs.
(Lolium italicum.)

Ängsgröe (*Poa pratensis*).

Tyskt frö. Abs. v. 0.25 gr. Grob. 74 %. Renh. 97 %. 100 kg. Kr. 90.00, kg. Kr. 1 00.

Ängsgröen är ett af våra finaste och smakligaste gräs. I såväl fleråriga gräsvallar, som på finare gräsmattor användes den med fördel och trives på såväl lermylla som sandjord, utbreder sig mycket genom underjordiska löpare, hvilket gör att vallen genom denna efter några år blir ganska tät.

Betes- eller Kärrgröe (*Poa trivialis*).

Tyskt frö, äkta. Abs. v. 0.19 gr. Grob. 92 %. Renh. 97 %. 100 kg. Kr. 165.00, kg. Kr. 1 80.

Trifves bäst på något fuktig jord och räknas liksom föregående till de bättre grässlagen.

Lundgröe (*Poa nemoralis*).

Tyskt frö, äkta. Abs. v. 0.23 gr. Grob. 75 %. Renh. 93 %. 100 kg. Kr. 200.00, kg. Kr. 2 20.

Lundgröen är ett af de få grässlagen, som lämpa sig för skuggiga platser. Den bör dock aldrig användas enbart, utan i blandning med andra gräs, och bildar rätt goda gräsmattor.

Vårbrodd, Majgräs (*Anthoxanthum odoratum*).

Tyskt frö, äkta. Abs. v. 0.53 gr. Grob. 60 %. Renh. 97 %. 100 kg. Kr. 280.00, kg. Kr. 3 10.

Ett mycket tidigt, mångårigt gräs, som användes sparsamt i förening med andra sorter i fleråriga vallar och gräsmattor. Gräset är väluktande och gifver höet en frisk och angenäm doft. Torde ej vara att förväxla med *A. Puelli*, som är ettårig och ofta säljes som äkta *A. odoratum*.

Svingellosta (*Bromus* eller *Schedonurus inermis*).

Tyskt frö. Abs. v. 3.54 gr. Grob. 88 %. Renh. 90 %. 100 kg. Kr. 90.00, kg. Kr. 1 00.

Svingellostan är en af våra nyare foderväxter. Genom sin rikedom på blad, sin bördighet och sitt goda fodervärde är den en af de allra yppersta foderväxter vi ega. På jordmän är den ej särdeles nogräknad. På de ställen vi varit i tillfälle att se densamma har den jämte knylhafren och hundäxingen varit ett af de mest gifvande af alla gräs. Bör ingå som hufvudbeståndsdel i mångåriga vallar. Passar äfven väl för högre belägna, torrare lokaler.

Upprät losta (*Bromus erectus*). Grob. 87 %. Renhet 96 %. 100 kg. Kr. 80.00, kg. Kr. 0 90.

Är ett utmärkt gräs för torra lokaler. Är ett godt bottengräs och bildar gärna lösa, mindre tufvor. Är utmärkt som bete. Kallas äfven *Raklost*.

Ren- eller Änglosta (*Bromus arvensis*).

Svenskt frö. Abs. v. 2.90 gr. Grob. 98 %. Renh. 99 %. 100 kg. Kr. 50.00, kg. Kr. 0.60.

Luddlosta (*Bromus mollis*).

Tyskt frö. Abs. v. 2.71 gr. Grob. 80 %. Renh. 75 %. 100 kg. Kr. 50.00, kg. Kr. 0.60.

Båda äro ett- eller två-åriga fodergräs, passande för isåningar i vallar, där luckor under vintern uppkommit. Gå till på nästan all slags jord.

Rajgräs, engelskt (*Lolium perenne*).

1:ma svenskt frö. Abs. v. 2.36 gr. Grob. 97 %. Renh. 98 %. 100 kg. Kr. 38.00, kg. Kr. 0.45.

1:ma skotskt frö. Abs. v. 2.25 gr. » 96 %. » 98 %. 100 » » 35.00, » » 0.40.

Det är första gången det lyckats oss förskaffa ett större parti engelskt rajgräs af svensk skörd och anhålla få rekommendera detta, synnerligast som det är af ganska god kvalité, oaktadt den svåra bergningen.

Rajgräset är ett af våra mest snabbväxande gräs, hvars användning till gräsplaner är allmänt bekant. Användes med stor fördel å 1—fleråriga vallar, där det flerstädes väl bibehåller sig. Är ett första klassens fodergräs och ger flera skördar årligen.

Rajgräs, italienskt (*Lolium italicum*).

Skotskt frö. Abs. v. 2.09 gr. Grob. 84 %. Renh. 95 %. 100 kg. Kr. 40.00, kg. Kr. 0.45.

Hvad vi ofvan sagt om det engelska rajgräset vidhålla vi äfven här. Det är dock ej fullt så hårdigt som detta, men i godhet och afkastning minst sagt jämgodt. Båda kunna användas att iså, där luckor i vallar under vintern uppkommit.

Strandrag (*Elymus arenarius*).

Tyskt frö kg. Kr. 2.50.

På lösa, sandiga hafskuster är odlingen af denna att förordas, enär den med sina rötter binder sanden.

Blåtatel, Blått Senegräs (*Molinia coerulea*).

Tyskt frö kg. Kr. 1.00.

Är att förordas för nordliga lägen, där andra växter ej säkert uthärda.

Gräsfrö-Blandningar.**A. För ett-åriga vallar.**

För ett-åriga vallar har man ej många sorter att välja på, ty det kan ju ej gärna komma ifråga att härtill använda andra än sådana växter, som gifva afkastning redan första året efter det de äro sådda. Af sådana ha vi endast att anteckna rödklöfver, humleluzern, rajgräs och renlosta såsom de viktigaste och kan af dessa användas c:a 20—30 kg. pr har, beroende dels på jordmånen, dels på hvilka af dessa sorter man önskar i öfvervägande mängd. Samma sorter kunna äfven med fördel användas för isåning i vallar, där klöfvern gått ut. Särskildt vilja vi dock för detta fall rekommendera timotejfrö, hvilket då bör sås under hösten genast efter det säden blifvit aftagen.

B. För två-åriga vallar.

För dessa vallar har man ett större antal att välja på. Först och främst har man där de vanligast använda: rödklöfver, alsike, vitklöfver och timotej, men på senare tiden har man med största fördel äfven använt hundäxing, knylhafre, ängssvingel, rajgräs, svingellosta m. fl. Utsädesmängden här är äfvenledes mycket beroende på de olika lokala förhållandena, men bör ej understiga 30 kg. pr hektar. Äfvenledes bör man, då man använder af dessa senare, gärna göra insådden i vårsäd, enär det visat sig, att denna är mera lämplig för dessa grässlager som skyddsäde än höstsäd. Dock vilja vi äfven här kraftigt betona vigten af läget. Man bör ej i stor skala försöka dem norr om Dalelven, åtminstone ej förr än man förut på stället pröfvat hvar och en sorts lämplighet.

C. För tre—fleråriga vallar.

Med den förändring, som de senare åren inträdd i landthushållningen, då man flerstädes börjat att mera lägga an på ladugårdsprodukterna och att minska sädesproduktionen, är det också naturligt, att man måste sörja för ett foder åt kreaturen, som är synnerligen egnadt att vara ett verkligt godt och kraftigt näringsämne åt desamma. Utom rotfrukterna, hvilka i förbigående sagdt ännu ej fått den utbredning de verkligen förtjäna, är det de fleråriga gräsvallarne, hvilka på senare åren tilldragit sig allt mer och mer uppmärksamhet. Det är åt dessa vi här vilja egna några ord, enär

vid deras anläggning, om man skall lyckas vinna ett godt resultat, åtskillig uppmärksamhet måste fästas såväl vid jordens beskaffenhet och läge, som vid valet af frö, lämpligt och passande för jordmänen. I ofvanstående hafva vi lämnat en kort, som vi dock hoppas är tillräcklig, beskrifning på dessa grässlåg med afseende på egenskaper, fordringar på jordmänen af hvarje sort o. s. v.

Nu några ord om hopsättningen af dessa *Blandningar*.

Vi ha här nedan uppställt ett recept, som vi sedan vår första verksamhet med största framgång använt. — Detta recept afviker visserligen föga från de i andra kataloger och läroböcker föreslagna, om vi undantaga utsädesmängden; men då vi funnit, att det just endast är den stora sparsamheten på utsäde och det för myckna litandet på de höga grobarhetssiffrorna, som på flera ställen förorsakat de mindre goda resultaten af dessa recept, så ligger häri ingen anledning, att på grund af dess sammansättning fördöma detsamma. Tvärtom, i fall receptet följes och man använder de kvantiteter, vi här nedan angifvit, och såvida årsförhållandena ej äro allt för ogynnsamma och man har jorden i behörigt skick, så kunna vi också här i landet uppnå de storartade resultat, man i utlandet erhållit. För klöfver och timotej enbart är nog denna mängd tillräcklig, men dock ej med gräsfrön, hvilkas grobarhet alltid är betydligt lägre och hvars utveckling *fordrar betydligt längre tid* än såväl klöfvern som timotejen.

Fröslag	Utsädesmängd vid enbar sådd pr hektar	För 3—4 årig vall				För mer än 4-årig vall					
		God lerjord eller lermylla	God sandjord ell. sandmylla	Magrare, sandig jordman	Aftikad kärr-ell. mossjord	God lerjord ell. lermylla	God sandjord ell. sandmylla	Magrare, sandig jordman	Skogsbackar o. d., där man ej kan på räknas full afkast.	Aftikad kärr-ell. mossjord	Sidlända, delvis öfversvämmade ställen
Vid köp af frön till minst 2 hektar (4 tuld) lämnas partiprisen.											
C:a hg.		Antal kg pr hektar									
Rödklöfver	20	5	5	2	—	3	3	1	—	—	—
Toteklöfver eller Cowgrass	—	2	2	—	—	3	2	1	—	—	—
Alsike	12	4	2	1	4	3	2	—	—	4	8
Hvitklöfver	12	1	1	2	—	1	1	2	4	—	—
Humleluzern	25	1	1	2	1	1	1	1	6	1	—
Sandvåppling	17	—	3	6	—	—	4	7	5	—	—
Esparsett (på kalkgrund)	—	[2]	[2]	—	—	[2]	[2]	—	—	—	—
Gigelsärt	18	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Stor Gigelsärt	11	—	—	—	1	1	—	—	—	1	2
Hvit Honungsklöfver	20	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—
Fågelvicker & Ångsvial	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Timotej	15	4	5	3	6	4	4	3	—	5	2
Ängkafle	80	—	—	—	1	2	1	—	—	5	10
Knylhafre	100	3	6	5	1	3	5	3	—	—	—
Guldhafre	35	—	—	—	—	2	1	—	—	1	1
Hundäxing	35	5	2	1	2	4	4	1	—	2	—
Ängssvingel	100	5	—	—	5	4	1	—	—	4	2
Strandsvingel	110	—	—	—	2	—	—	—	—	2	6
Röd- & Hårdsvingel	80	—	—	—	—	1	1	3	2	—	—
Fårsvingel	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—
Kamäxing	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1
Ängsgröe	25	—	—	—	—	2	2	2	—	2	1
Betesgröe	25	—	—	—	—	1	1	—	—	2	1
Kryphven	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	2
Kruståtel	100	—	—	2	—	—	—	6	10	—	—
Tuftåtel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Luddåtel	120	—	—	5	4	—	1	7	6	5	—
Mannagräs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Rörflen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Vårbrodd	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Svingellosta	70	3	4	5	2	—	4	6	5	2	—
Upprät Losta (Raklost)	60	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—
Renlost	100	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—
Luddlost	120	—	—	3	—	—	—	2	2	—	—
Eng. & Italienskt Rajgräs	60	3	4	3	3	3	3	2	—	2	—
Antal kg. pr hektar		37	36	40	35	44	48	51	43	43	45

Omstående siffror kunna naturligtvis omvexla, beroende såväl på hvar och ens smak som lägets och jordens beskaffenhet, ty det är ju ej alltid så, att jorden är sammansatt på ofvannämnda sätt. De häri ingående fröslagen kunna då också utbytas mot hvarandra enligt de beskrifningar, som äro bifogade hvarje sort. Likaså kan man efter behag tillsätta andra frösorter, som man vill ha in, t. ex. kummin, getklöfver, duflins m. fl., och då på samma gång minska någon annan sort. Äfven spelar det stor roll, om vallen skall användas för höskörd eller bete eller båda ändamålen på en gång. Användes vallen för bete, böra naturligtvis sådana växter mera ingå, som lämpa sig härför, t. ex. hvitklöfver, kryphven, svingel- och gröearter m. m.

Klöfvermängden kan ej håller passa för alla förhållanden, ty en del vilja på grund af utfröingen ha mera, en del mindre klöfver i höet.

Och kan därför ofvannämnda tabell endast vara att anse som en säker ledning dels för mängdens skull, dels för de olika sorternas fordringar på jordmån.

På grund af de skäl vi förut haft tillfälle nämna, äro de kvantiteter vi förorda ej så litet större än i andra kataloger föreslagna, flera gånger mer än 5 kg. pr tunnland. Det blir visserligen dyrare att anlägga en sådan vall, som den vi föreslagit, men då man tager den härigenom betydligt ökade skörden i betraktande, så får man in mer än detta redan af första skörden, och det är *dålig ekonomi att så mycket spara på utsädet, att endast half skörd erhålles.*

På grund af ofvan angifna skäl hålla vi ej dessa blandningar på lager, utan göra dem först efter beställning. Dock kunna vi vid expeditionen lägga dem lösa på hvarandra, om sådant för besparing af emballage särskildt önskas. I annat fall packas alltid hvar sort för sig.

Dessa blandningar böra dock alla användas med största försigtighet och afråda vi från hvarje användning af desamma i norra delen af landet. De grässlager, som härtill användas, kunna högst sällan erhållas af svensk produktion, utan äro merändels införskrifna från utlandet, från trakter, som ega helt annat klimat än vi. För Södra Sverige däremot kan man utan risk använda dem och äfvenledes i det Mellersta. Men för längre norr ut belägna trakter måste man endast hålla sig till dem, som man med säkerhet vet trifvas, och har man här ett godt föredöme i den vilda svenska floran. De sorter som finnas vilda i dessa landskap kan man påräkna genom aklimatisering få att passa, men man kan ej tvinga de ömtåliga att stå godt. För dessa trakter kunna vi ej här uppgöra något förslag, men äro mycket gerna villiga vid begäran genom korrespondens lämna de underättelser, som härför kunna fordras.

D. För Gräsmattor.

Blandningar till gräsmattor finnas ständigt på lager till olika priser, beroende på finheten af mattorna och priset på de däri ingående olika fröslagen. Dessa blandningar göras uteslutande af våra prima grässlager.

1. För *finaste* och varaktigaste *gräsmattor*, som skola hållas mycket låga och täta 100 kg. Kr. 135.00, kg. Kr. 1 50.
2. För *fin*a och äfven rätt *varaktiga* gräsmattor » » » 90.00, » » 1.00.
3. För *fin*a gräsmattor på *skuggiga* lokaler » » » 150.00, » » 1 65.

Att af blandningar för gräsmattor hålla olika sorter för olika lokaler är olämpligt, ja snart sagdt origligt, ty de grässlager, som till dessa gräsmattor lämpligast böra tagas, lämpa sig egentligen för all slags jordmån, för så vidt det ej är på nakna berg eller å mycket fuktiga ställen. Ty till gräsmattor skall endast sådana sorter väljas, som ha förmåga att bilda en tät matta utan att bilda tufvor. Någon nämnvärd skörd skall man ej beräkna af en gräsmatta. Annorlunda är förhållandet med anläggandet af mångåriga vallar, hvilka anläggas med hänsyn till större afkastning; där bör valet af de olika grässlagen vara af högsta vikt. Men dessa blandningar bestå därför också hufvudsakligast af sådana sorter, som för gräsmattor äro mer eller mindre olämpliga.

Dessa våra blandningar äro gjorda af ofvan specificerade, väl rengjorda fröer och äro betydligt bättre än sådana från utlandet. De äro uppgjorda efter recept, som vi redan våra första år uppställde och sedan dess med stor fördel använt. — Vid sädd af gräsmattor får man ej spara på utsädet, och kan man i allmänhet uppställa som regel att 85—120 kg. pr hektar (2 tunnland) är det minsta man skall använda. Ty ju tätare en gräsmatta är, desto finare bli gräsen som ingå i densamma, då de ej ha tillräckligt utrymme för att breda ut sig. Vid beredningen af jorden bör man aflägsna så många ogräs som möjligt, hvilket bäst sker genom att ett år odla rotfrukter på densamma. Men då detta på många ställen ej låter sig göra i en park eller trädgårdsanläggning, har man om hösten att djupt gräfva jorden och om våren bortplocka så många ogräsrötter som

möjligt. Jorden finpulveriseras, göres jemn i ytan och tilltrampas något, hvarefter sådden företages. Denna bör verkställas då man har anledning vänta regn och i så lungt väder som möjligt, emedan fröna äro så lätta, att de lätt bortföras af vinden, och sådden blir då ojemn. Efter sådden nedmyllas fröet med en trädgårdskratta eller dylikt, ty det får ej myllas djupare än högst 3 ctm. ($\frac{1}{4}$ tum). Derefter tillvältas jorden med en ej för lätt vält. Sedan gräsfröet är uppkommet, och allt efter som det tillväxer, afslår man detsamma med en lie de första gångerna och sedan användes gräsklippningsmaskinen, med hvilken man öfverfar gräsmattan allt som oftast. Uppkomna ogräsplantor böra aldrig få sätta frö, och finnas fleråriga kvar, så böra dessa alltid afstickas så snart de visa sig.

E. S. k. Sopor.

Afrens, spillfrö, sopor m. m. 100 kg. Kr. 15.00, kg. Kr. 0.20.

Dessa säljas alltid utan garanti, enär alla ingående beståndsdelar äro i hög grad beroende af de olika rensningar, som vid olika tider hos oss företagas. Äro endast att använda i skogsbackar eller dylika ställen.

V. Grönfoderväxter.

Sedan grönfoderväxterna börjat intaga en ganska vigtig del i det svenska jordbruket, ha vi ansett oss böra egna dessa en afdelning för sig själva.

Af sådana växter har man ganska många att välja på; dock ha vi upptagit endast följande mera allmänt bekanta.

Vicker, olika sorter. Se Spanmål.

Hafre, olika sorter. Se Spanmål.

Dessa båda sorters användning är allmänt bekant.

Sandärter eller Peluschker (*Pisum arvense* var.) 100 kg. Kr. 16.00, kg. Kr. 0.20.

Peluschkerna höra till våra yppersta grönfoderväxter och hafva på grund af sin afkastning redan erhållit en ganska vidsträckt spridning. De odlas med största fördel tillsammans med hafre och användes c:a 50 kg. peluschker till c:a 60 kg. hafre. De likna gräarterna mycket till växten, men skilja sig dock betydligt från dem dels på frönas form och utseende, dels på grund därpå att de gå utmärkt väl till å sandjord.

Gräarter (*Pisum arvense*) handplockade 100 kg. Kr. 25.00, kg. Kr. 0.50.

Gräarterna trivas endast på lämplig lerjord och odlas där tillsammans med hafre för grönfoder. För fröskörd odlas de med bästa fördel tillsammans med hästbönor.

Luddvicker (*Vicia villosa*).

Svenska, rena. Grobarhet 93 %. Renh. 99 % 100 kg. Kr. 30.00, kg. Kr. 0.35.

Höra till våra bästa grönfoderväxter. De säs kanske med största fördel på sommaren tillsammans med midsommarsråg, då man redan samma höst kan få en god skörd, men kunna äfvenledes mycket fördelaktigt användas tillsammans med vanlig höstråg vid sådd i september, då de tillsammans med denna redan i slutet af maj eller i början af juni nästkommande år lämna en mycket stor och tidig grönfodersskörd och komma då lagom för att ersätta det kanske många gånger starkt anlitade foderförrådet. De kunna äfven säs bland vårsäd på våren för skörd samma år och lämna ett mycket värdefullt foder. Utsädesmängden är c:a 60 kg. + c:a 40 kg. råg pr hektar; för vårsäd c:a 60 kg. hafre + 70 kg. luddvicker; för öfrigt kan utsädesmängden af luddvicker ökas eller minskas efter behag. — För fröskörd bör sådden ske på hösten.

Blodklöfver (*Trifolium incarnatum*); Se Klöfverväxter.

Bohvet (*Polygonum Fagopyrum*), silfvergrått 100 kg. Kr. 25.00, kg. Kr. 0.30.

Bohvetet har den stora fördelen med sig att det trivas på den lösa, magra jorden och ger där god afkastning. Utsås med fördel ensamt, men kan äfvenledes odlas tillsammans med majs, spergel eller senap.

Foderkål (*Brassica oleracea acephala*).

Träd- eller kokål kg. Kr. 2.50.

Foderkål är en af de mest smakliga grönfoderväxterna. Lämnar på kraftigt gödslad, myllhaltig lerjord mycket godt resultat. Säs såväl på drill som på plan jord.

Kinesisk Oljerättika (*Raphanus chinensis oleifera*)

Svenskt frö	100 kg. Kr. 50.00, kg. Kr. 0.55.
Tyskt »	» » 40.00, » » 0.45.

Den kinesiska oljerättikan är kanske vår mäst gifvande grönfoderväxt och har under de senare åren ådragit sig stor uppmärksamhet såväl genom sin höga afkastning som snabba växtlighet. Odlas med mycket stor fördel på trädan såväl för grönfoder som gröngödning. Är äfven mycket lämplig i blandning med spergel, bohvete, blodklöfver m. fl. sorter. Utsädesmängd vid enbar sädd är 50 kg. pr har.

Majs (*Zea Mays*).

Amerikansk hästtand	100 kg. Kr. 30.00, kg. Kr. 0.35.
-------------------------------	----------------------------------

Majsen fordrar en god lermylla och skyddadt läge. Vi ha sett den odlad tillsammans med bönor till grönfoder och har gifvit godt resultat.

Raps, sommar, svenskt frö	100 kg. Kr. 40.00, kg. Kr. 0.50.
-------------------------------------	----------------------------------

Senap (*Sinapis*).

» Gul (<i>S. alba</i>)	100 kg. Kr. 40.00, kg. Kr. 0.50.
» Brun (<i>S. nigra</i>)	» » 80.00, » » 0.90.

Senapen växer lika hastigt som följande och i blandning med densamma utgör den ett värderikt foder. Vid odling af denna bör man dock hindra den från att sätta frö, ty den kan då lätt bli ett farligt ogräs. Utsädesmängd vid enbar sädd 40 kg. pr hektar.

Spergel (*Spergula*).

» Hög (<i>S. arvensis maxima</i>)	100 kg. Kr. 28.00, kg. Kr. 0.35.
» Låg (<i>S. » sativa</i>)	» » 20.00, » » 0.25.

Båda äro goda foderväxter med högt fodervärde och mycket snabbväxande. 6—7 veckor efter sädden kan man redan börja afslå desamma. Odlas med fördel på trädan tillsammans med bohvete, senap, hafre m. fl. Utsås ung. 20 kg. pr hektar. Äro mycket gifvande foderväxter, isynnerhet på sandjord och kunna användas till grönfoderskörd, gröngödning, höberedning (men torka mycket långsamt) och till färbete.

Wallört (<i>Symphythum aspernum</i>)	5 gr. Kr. 0.75.
--	-----------------

Rotstockar, svenska	100 st. Kr. 7.50, 1000 st. Kr. 50.00.
-------------------------------	---------------------------------------

Storbladig Heracleum (*Heracleum Sphondyleum*)

Rotstockar, svenska	1000 st. Kr. 50.00, 100 st. Kr. 7.50.
-------------------------------	---------------------------------------

Heracleum är en mycket storväxt Umbellat, hvars blad ätas af nötkreaturen innan den uppnått $2\frac{1}{2}$ fots höjd. Efter tidig skörd utskjuter den mångåriga roten hastigt nya blad. Växten ger riklig grönfoderskörd flera gånger om året och trifves äfven på stenig mark, såvida jordmånen mellan stenarne är god och ej alltför grund. På sank eller torr mark växer den icke, men väl på några få, 5 à 6 fots höjd öfver lägsta vattenytan. Det är en rikt gifvande foderväxt, hvilken genom sina djupt nedgående rötter upphemtar sin näring från betydligt djup under jordytan och väl passar att inplantas i beteshagar.

VI. Diverse Ekonomifrö.**Kummin (*Carum Carvi*).**

Svenskt frö	100 kg. Kr. 70.00, kg. Kr. 0.80.
-----------------------	----------------------------------

Kumminen rekommendera vi till inblandning i fleråriga vallar (2 kg. pr hektar). Den lämnar en värderik krydda åt höet. Äfven till odling för fröskörd tro vi den skulle lämna godt resultat.

Lin (*Linum usitatissimum*).

Äkta Riga, i originaltunnor	pr t:a Kr. 27.00.
» » rengjordt	100 kg. Kr. 40.00, kg. » 0.45.
Svenskt »	» » 30.00, » » 0.40.

Det äkta ryska linfröet anses vara bättre än vårt inhemska frö och ger bättre fågor. Linet säs ej förr än nattfrosterne äro förbi och bör säs tjockt ända till 150 kg. pr hektar, ty ju tjockare man sår det, desto finare blir linet.

Tobak, (*Nicotiana Tabacum*).

»	långbladig vanlig	kg. Kr. 4.75.
»	Vuelta Abajo, mycket fin sort	5 gr. » 0.50.

VII. Skogsfrö.

Tall, svenskt frö, Gröb. c:a 75 % Pris pr 100 kg. Kr. 750.—, pr kg. Kr. 8.25.

Gran, » » » » 85 » » » » » 200.—, » » 2.20.

Öfriga sorter hållas ej på lager, men anskaffas skyndsamt till moderata priser.

VIII. Fågelfrö.

Bohveté	100 kg. Kr. 25.—, kg. 0.30.	Roffrö, småkornigt 100 kg. Kr. 40.—, kg. 0.50.
Granfrö	» » 200.—, » 2.20.	» och Kanariefrö, blandadt
Hafre, skalad	» » 40.—, » 0.50.	100 kg. Kr. 40.—, kg. 0.50.
Hampfrö	» » 25.—, » 0.30.	Raps, sommar » » 40.—, » 0.50.
Hirs, hvit,	» » 40.—, » 0.50.	Sallat-frö » » 165.—, » 1.75.
» gul,	» » 45.—, » 0.50.	Solros » » 45.—, » 0.50.
Kanariefrö	» » 38.—, » 0.50.	Wallmo, blått » » 65.—, » 0.70.
Linfrö	» » 30.—, » 0.40.	» hvitt » » 60.—, » 0.75.
Majs	» » 30.—, » 0.35.	Myrägg » » 2.75.

IX. Säckar.

Säckar, 75 ctm. breda, 130 ctm. långa, af bästa juteväf, rymmande fullt 160 liter (= en gammal tunna). 100 st. 75 Kr., pr st. 0.85.

48 ctm. breda och 120 ctm. långa, af god juteväf, men tunnare, rymmande 120 liter (5 kbf.) 100 st. 40 kr., pr st. 0.50.

Då minst 10 st. af hvarje sort tagas beräknas 100-st. priset.

Rödklöver af amerikanskt frö.

Rödklöver af svenskt eller schlesiskt frö.